

van Michelangelo tot U2

RAMES

autonoom kunstenaar

Inleiding

In het jaar 2014 is de kunst en cultuur sector een tak waarin het nog altijd moeilijk is voor een zelfstandige kunstenaar om van te kunnen leven. Toch besluit Rames dat hij aan dit avontuur wil beginnen, want Rames ziet kansen in de kunsthandel. Namelijk vanaf het prille begin aan werkt hij al toewaarts deze branche.

Ondanks zijn achtergrond van meer dan 15 jaar in de ICT te hebben gewerkt, altijd in team verband en altijd voor commerciële organisaties, is en blijft Rames een echte einzelgänger die alles op eigen kracht doet en wil doen. Het werken voor een werkgever is hierdoor op een goede dag definitief afgesloten en aan zijn dagelijkse kantoorleven komt een einde. Het is een grote durf die nodig is geweest om deze verandering te kunnen doormaken. En hierna zal deze tansformatie nog een paar keer gaan gebeuren, tot uiteindelijk de laatste ontpopping tot autonoom kunstenaar in de zomer van 2022.

Magisch fundament

Natuurlijk is de vorming van Rames niet pas begonnen in 2014 maar al vele jaren eerder. Eigenlijk moeten we daarvoor terugreizen naar zijn prille jeugd. Rames is geboren op het platteland in een dorp genaamd Duisburg in Suriname, een Zuid Amerikaans land en voormalig kolonie van Nederland. Het huis waar hij zijn jeugd doorbrengt tot zijn achtste is ook het geboortehuis van alle broers en zussen, van zijn moeder en ook al diens broers en zussen. Rames groeit op op een enorme boerderij die groot genoeg is om te verdwalen. Als kind kent Rames geen enkele vorm van speelgoed en of andere moderne vormen van vermaak zoals tv. Het huis wordt alleen gebruikt door zijn ouders om voorraad te bewaren in de kelders en voor de rest wordt er geslapen. Al het leven speelt zich buiten af op en om de boerderij en omliggende natuur. Rames is nog te jong om naar school te gaan en kan nog niet lezen als op een dag zijn oudere broer thuis komt en er alom enthousiasme in het huis is. Zijn broer is namelijk net terug van de markt en heeft daar een paar stripboeken gekocht. Niemand van het gezin weet op dat moment wat stripboeken zijn. Als zijn broer zelf eerst alles heeft gelezen is het de beurt aan Rames. Omdat die nog niet kan lezen laat zijn broer per plaatje zien wat er gebeurt en verteld hij het verhaal. Hierdoor leert Rames strips 'lezen' voordat hij überhaupt nog tekst kan lezen. Er komen steeds meer strips in het huis, De rode ridder, Tarzan, Winnetou. Doordat hij heeft geleerd van zijn broer leest Rames deze strips en begrijpt de verhalen voordat hij naar school gaat. Urenlang bestudeerd hij de gedetailleerde tekeningen en droomt ervan deze ooit ook te kunnen maken en zelf ooit kunstenaar/ striptekenaar te worden. De strips zijn magisch voor hem en openen deuren naar allerlei fantasiewerelden. Deze magie zal hem altijd bijblijven en ook zal hij altijd trouw blijven aan dit fundament wat in zijn jeugd is gelegd en zo'n impact heeft gemaakt.

Opleiding

In zijn eigen directe omgeving weet iedereen al dat Rames een tekentalent is, hij slaagt dan ook cum laude met een 10 voor tekenen. Dezelfde directe omgeving leert hem meteen ook dat tekenen een hobby is en zal blijven en dat er geen geld mee verdient kan worden. Daar wil Rames zich niet bij neerleggen en gaat op onderzoek uit bij de kunstacademie. Tot zijn grote schrik blijkt de kunstacademie nogal neer te kijken op strips en striptekenen. Het enige wat ze op dat vlak aanbieden is illustratie en om striptekenaar te worden dan zou dat als basis gebruikt kunnen worden. Dit was niet voldoende voor Rames, want strips gaan iets verder dan louter illustratie. Rames wil vooral weten hoe je het aanpakt, hoe je een verhaal verteld en opbouwt. Daar is de kunstacademie niet voldoende op ingericht en Rames begint aan een zwerftocht die via een opleiding fysiotherapie beland in de wereld van de commerciële ICT. In 1998 wordt hij gewezen op een advertentie en schrijft zich in op de cartoonschool van Rens Benerink in Amsterdam. Hier studeert hij character design en animatie en leert alles over strips wat hij altijd graag wilde leren. Na afronding van de opleiding blijft de kennis geparkeerd tot 2014 waar Rames een cartoon-stripteken studio begint.

Ultieme doel

In 2001 is als gevolg van de ramp met de Twin Towers en de daaropvolgende economische crisis een grote depressie ontstaan in de ICT branche. Op dat moment is Rames full time aan het werk als presales consultant. De ramp komt plotseling en hakt erin. De gevolgen zijn vooral in de ICT markt vrij direct merkbaar, mede doordat de branche op dat moment booming business is. Rond die periode is het heel normaal om te jobhoppen naar een nieuwe werkgever voor betere arbeidscondities.

Na de dramatische en snelle instorting van de branche is ook voor Rames een hoofdstuk afgesloten. Zijn mooie contract wordt niet meer verlengd en hij moet zijn dure lease auto, laptop en mobiele telefoon inleveren. Gestript van alle luxe begint een lange periode van teleurstellingen. De map met afgewezen sollicitaties blijft groeien en bij elke afwijzing brokkelt weer een stuk van het zelfvertrouwen af. Ondanks de tegenslagen op een wederkeer in de ICT blijft Rames niet bij de pakken neerzitten. Sterker nog hij ziet zijn situatie als een mooie kans om eindelijk zijn kinds droom van striptekenaar invulling te kunnen geven. Hij besluit die droomwereld te gaan verkennen door contact op te nemen met uitgevers van het stripboek. Ook gesprekken met cartoonisten en striptekenaars helpen Rames in zijn beeldvorming. Rames krijgt reacties op zijn emails van onder andere Jos Collignon en zit bij Marnix Rueb thuis om te brainstormen over een samenwerking.

Als na een tijd alle informatie bij elkaar is gesprokkeld uit de praktijk komt er voor Rames één conclusie uit:

In Nederland is het praktisch onmogelijk om financieel rond te komen als striptekenaar!

Dit is een zure gewaarwording en Rames bedenkt een plan om te zien hoe ver hij zal komen als hij een strip zal maken die in de media en op tv besproken zal worden.

Zo gezegd zo gedaan. Rames zoekt in zijn netwerk naar BN'ers en neemt contact op met o.a. Erik de Vlieger, Peter R. De Vries over een mogelijke strip waarin zij zullen figureren als hoofdpersoon. Van iedereen aan wie Rames het idee voorlegt krijgt hij de reactie dat het een heel goed idee is alleen de stagnatie ontstaat steeds bij het vinden van de nodige financiering.

Uiteindelijk spreekt hij op een dag een BN'er die steeds in de media komt vanwege zijn verbinding met het koningshuis. De BN' er is een serieuze zakenman die alles afweegt ten aanzien van zijn eigen tv persoonlijkheid. Volgens de BN' er zal een strip over het koningshuis waar inhoudelijk controverser zal zitten de sleutel zijn om het boek op tv te krijgen. En zo, na een lang jaar werken is het boek af en de BN'er houdt woord. Het boek komt op tv bij SBS6 en diverse kranten publiceren artikelen over de strip. De BN' er nodigt Rames uit om samen op tv het verhaal over de strip en de ontstane controverse uit te leggen. Uiteindelijk besluit Rames om buiten de aandacht van de media te blijven en laat het over aan de BN' er.

En daarmee is voor Rames het project af.

"Mijn naam is op tv geweest, ik heb diverse kranten gesproken. Het gevoel is dan ook dat deze missie geslaagd is" Rames wacht nog een tijd om te zien wat het resultaat is van de media aandacht op financieel vlak. Dit valt tegen en daaropvolgend besluit Rames samen met Incal uitgeverij het boek uit de handel te halen.

Alle boeken worden vernietigd op ca. een handvol exemplaren na die vlak na uitkomen door de BN' er persoonlijk worden uitgedeeld aan o.a. SBS6, het koningshuis, de Telegraaf en nog enkele mediabedrijven.

Rames leert dat met parodie en satire weliswaar iets kan worden bereikt maar dat het niet vervullend genoeg is voor hem om er dag in dag uit zijn leven aan te wijden. De kinderdroom komt ten einde. Tenminste, deels, namelijk de droom om striptekenaar te worden. De kinderdroom om kunstenaar te worden blijft overeind en Rames ziet dat als zijn ultieme doel.

Revival in 2012

Na enige jaren alleen maar voor zichzelf te hebben getekend kriebelt bij Rames de uitdaging om te gaan publiceren.

In 2012 gaat hij aan de slag bij een lokale krant in Den Haag en bedenkt de Stripvertentie. Een advertentie in stripvorm waarin de adverteerder meespeelt als stripfiguur. Samen met de Haagse volkszanger John Medley creëert Rames de strip het Soepzooitje. Het soepzooitje fungeert als kapstok om de Stripvertentie in te verwerken. Na anderhalf jaar stopt de samenwerking met John Medley en gaat Rames alleen verder met een nieuwe krantenstrip De Nachtkeizer.

De nachtkeizer

De nachtkeizer is een zelfbedacht karakter die zelfs twee seizoenen lang een van de sponsors is van Haagse ijshockeyclub Hijs. Inhoudelijk gaat de strip over actualiteit en nieuws zoals het een echte krantenstrip betaamd. De strip evolueert langzaam van nieuwsactualiteit en gaat meer naar parodie en satire toe. De strip verandert inhoudelijk ook van zwartwit naar kleur. En de Amerikaanse superhelden maken hun opwachting in de strip.

Althans grappige persiflages van de helden als Superman, Batman en Spiderman en meer.

Quote van Bull Super, striphandelaar in Delft:

'Het is toch weer wat anders, iets nieuws. Ook de tekenstijl. Ik vind het wel wat hebben'

Van de nachtkeizer strips wordt een selectie gebundeld tot een stripboek. Het boek bevat tevens enkele cartoons die gemaakt zijn in samenwerking met de Haagse stadsdichter Victor Meijer. Met het overlijden van de eigenaar gaat de krant ook ter ziele en komt er daarmee ook een einde aan de nachtkeizer.

Met de Nachtkeizer strip krijgt Rames weliswaar een nieuwe impuls en gaat striptekenlessen geven.

Cartoonist KNJV

Een andere klus die Rames aanneemt in 2012 is cartoonist voor de KNJV, de koninklijke jagersvereniging.

Vier jaar lang is in elke editie van de jager een nieuwe cartoon te bewonderen door jagend Nederland. Aan het eind van het vierde jaar stopt Rames ermee en sluit de jachtcartoons af met een project genaamd nachtportretten waarin hij 50 portretten van Veluws wild in inkt maakt.

Nachtportretten

Gedurende de jaren als cartoonist groeit zijn netwerk en krijgt Rames geregeld uitnodigingen om mee te gaan op jacht. Rames bekijkt deze avonturen altijd met een kunstenaarsoog en laat zich steeds inspireren tot een nieuwe cartoon. De jacht kent verschillende onderdelen en Rames gaat mee op hazenjacht, eendenjacht, ganzen schadebestrijding en op groot wild op de Veluwe.

Hij ziet dat de jacht in de praktijk heel anders is dan wat je geportretteerd krijgt in de schilderkunst. Schilderijen over de jacht zijn altijd volledig in mooie kleuren gemaakt, bijna alsof de dieren die erop staan hebben geposeerd voor de schilders. In de praktijk is het echter allemaal heel anders.

Rames observeert vanuit een jachthut: "in de praktijk zie je alles behalve kleur want de jacht begint 's avonds in de schemering. In het begin zie je nog wel iets maar naarmate het donkerder wordt verandert alles in ritselende en bewegende silhouetten. Alleen de geoefende oog van een ervaren jager weet daaruit te ontwaren of het een das, een vos, een zwijn, een ree of iets anders is. Bovendien weet de jager zelfs te ontwaren of het om een jong dier gaat, of dat het een mannetje of een vrouwtje is."

De realiteit dat je eigenlijk niets dan bewegende silhouetten ziet is voor Rames iets wat hij graag op papier tot uitdrukking wil brengen. En het beste is om dat in inkt te doen zodat het idee, dat je geen kleur ziet maar donkere vormen, verduidelijkt kan worden.

Het project krijgt aandacht in de jager, een Gelderse krant en in de Telegraaf.

Van de 50 nachtportretten zijn er nog maar enkele in eigen bezit.

2014 het jaar waarin alles begint

In 2014 neemt Rames een levens veranderende beslissing. Hij stopt met werken voor een ander en gaat voor het eerst echt voor zichzelf werken en begint een cartoon- en stripteken studio. Tot zijn verrassing krijgt hij al vrij snel een opdracht van de gemeente om de jaarcijfers te illustreren. De opdracht verzekerd hem van een maandloon en Rames is overtuigd dat hij de juiste keuze heeft gemaakt. Vanaf nu is het opbouwen van deze nieuw ingeslagen koers. Rames ziet de weg voor zich liggen en de eerste stappen zijn al gezet.

Ondernemers stress

In eerste instantie ligt de focus van de studio om voldoende opdrachten te scoren. Rames bouwt een website en knalt er alles op wat maar enigszins met illustraties te maken heeft. De website is een chaos en het duurt even voordat hij hier inzicht in krijgt. Het vinden van een regelmatige stroom van opdrachten blijft uit. Het blijkt van tijd tot tijd zelfs een moeizaam proces te zijn.

Pas na een jaar krijgt hij de inzicht dat de opdrachten in golven komen. Hij ziet dat de afgelopen driekwart jaar de opdrachten in een bepaalde frequentie zijn gekomen. Er zijn periodes dat er meerdere opdrachten tegelijkertijd komen naast periodes dat er helemaal geen opdrachten zijn. Vooral de laatste situatie baart de eerste paar keer dat het gebeurt de nodige zorgen want de maandelijkse kosten lopen gewoon door. Nadat een periode van geen opdrachten achter de rug is komt ook de rust en vooral vertrouwen dat er na deze periodes van geen er altijd ook weer nieuwe opdrachten zullen komen.

Het masterplan

Het is het jaar 2015 wanneer een jaar ondernemen erop zit. En voor Rames zit de ontdekkingsfase van het zelfstandige ondernemerschap erop. In het eerste jaar draait hij een hele goede omzet dankzij opdrachten bij de gemeente en drie verschillende ministeries. Niet slecht voor een beginner die individueel opereert zonder stichting in de kunst en cultuursector. Maar tegelijkertijd is daar ook het besef dat hij heel kwetsbaar is omdat hij te generalistisch werkt en teveel opdracht gedreven is in positionering.

Hij beseft dat hij met iets unieks moet komen zodat hij een aanbod kan creëren en zijn stempel kan drukken in de kunstwereld. En hij bedenkt een masterplan.

Kunstenars patroon

Het is nog steeds 2015 en Rames zit in zijn werkkamer te brainstormen met zichzelf. Zijn masterplan moet iets zijn wat nog niet eerder in die vorm is gedaan door een andere kunstenaar. De kunstenaar in beschouwing nemende, zo ziet Rames, heeft een vast patroon. Elke kunstenaar gaat precies op dezelfde manier te werk, ze trekken zich terug voor een aantal maanden. Gaan daar produceren en komen dan uit de kunstenaarsbubbel om via een expositie aan de buitenwereld te laten zien wat voor moois ze hebben gemaakt. Dit patroon wil Rames doorbreken voor zichzelf want dit patroon is voor hem volledig vanuit de ego gedreven. Hij wil het anders doen alleen weet hij nog niet hoe.

U2

Op een avond ziet hij een documentaire van de Ierse rockband U2 op tv. De documentaire is zo inspirerend dat het nog lang nadreunt bij Rames. In het interview verteld Bono over het bijna uit elkaar vallen van de band. De viermans formatie is op het punt gekomen dat ze beseffen dat ze uit elkaar moeten net zoals zovele andere bands die ondanks alle behaalde successen uiteindelijk toch uiteen vallen. De mannen van U2 beseffen dat ook zij op dat punt zijn belandt. Als redding wordt door de manager gevat om een nieuwe plaat te maken en op te nemen in de Hanza studio in Duitsland. Een studio die een hele goede reputatie heeft bij grote sterren zoals ook David Bowie. Het plan gaat in uitvoering en U2 reist af naar Duitsland. Maar het pakt niet meteen uit aangezien de mannen elkaar niet meer kunnen uitstaan. Samen muziek maken is ook elkaar motiveren en daar is op dat moment geen sprake van. Toch houden ze vol en het wordt een groot succes want het levert de megagrote wereldhit "One" op. En nog belangrijker dan dat, de band heeft geleerd elkaar weer te waarderen en zijn altijd bij elkaar gebleven en nog groter geworden dan ze al waren.

Kunst maken zoals U2 muziek maakt

Na dit interview weet Rames wat hem te doen staat, hij gaat namelijk kunst maken zoals U2 muziek maakt. U2 bestaat uit meerdere specialisten die samen een superego vormen.

Bono: "In de studio rommelen we wat aan met onze instrumenten. We spelen riffs en akkoorden totdat we iets hebben waar een nummer uit komt. Dat rommelen en oefenen is eigenlijk niets anders dan wachten. We wachten op het moment dat god de kamer binnen komt."

Als dat gebeurt dan staan alle vier muzikanten op scherp en is Bono degene die het als eerste voelt en hardop akkoorden begint te noemen alsof hij aan het channelen is. Hij zingt onbegrijpelijke teksten soms en maakt eerder klanken dan tekst.

Het creëren van de hit "one" was zo'n moment dat god de kamer binnen kwam.

Rames: "Als ik dat kan vertalen naar kunst dan ben ik er. En dus als ik kunst wil maken zoals U2 muziek maakt dan heb ik anderen nodig om dat superego te vormen."

Aldus bedenkt Rames het idee van de Crowd Canvas.

Het jaar van de Crowd Canvas

Het idee is er dus. Rames gaat zijn kunstwerken maken als een team. Waarin hij het fundament bepaald en anderen daar de uiteindelijke invulling aan laat geven. Net zoals zijn broer dat vroeger bij hem heeft gedaan legt hij de basis nu voor anderen.

De Crowd Canvas begint in eerste instantie als een megakleurplaat. Dit omdat dat de introductie bij het publiek makkelijker maakt. Na een jaar bedenken en schaven en verbeteren aan het idee is daar een eerste opdracht op het strandwalfestival in 2016. Het thema is de stad Rijswijk en op een grote trespaplaat van 2x3 meter tekent Rames allerlei locaties die de stad kenmerken. De slogan bij het kunstwerk is: Rijswijkers geven kleur aan Rijswijk. Het project is een groot succes. Heel de stad komt even langs bij Rames om een stukje te schilderen, jong en oud naast elkaar, bedrijven en particulieren, van politie tot de burgemeester! De Crowd Canvas wordt omarmd en geaccepteerd door het publiek.

Het succes ontgaat de plaatselijke media niet en ook het AD noemt het als meest verbindende activiteit van het festival.

Een daaropvolgend klus volgt snel rond kerst voor de kerk. Dezelfde principe alleen nu op een eigen podium met het kunstwerk als decorstuk. De activiteit is op tv te zien op de kerstuitzending van de EO.

De eerste edities van de Crowd Canvas worden gemaakt op platen die tijdens transport vallen en in stukjes breken.

Hierdoor maakt Rames ze voortaan op dik zeildoek. Dit vergemakkelijkt het vervoer en de opslag ervan.

De tarot

Naast het verder ontwikkelen van de kleurrijke Crowd Canvas begint Rames in 2018 aan een nieuw project in inkt, de tarot. Hiervoor maakt hij 21 versies van de major arcana. De inktprenten worden tentoongesteld op het Attitude festival in Purmerend.

Van deze serie zijn er nog maar enkele in eigen bezit.

Einde Crowd Canvas

Het gaat heel goed met de business. Rames huurt geregeld extra krachten in omdat hij overal groei bemerkt en extra opdrachten krijgt in de evenementenbranche waar hij veel actief is. Met een record aantal opdrachten en boekingen in het vooruitzicht slaat daar opnieuw de economische crisis toe, nu erger dan ooit, want de crisis gooit nu namelijk zelfs de hele boel plat met lockdowns en een avondklok. Er moet afstand bewaard worden en sociale contacten moeten worden geminimaliseerd. Deze maatregelen hakken er zo erg in dat de nasleep anno 2022 volop merkbaar zijn. Specifiek voor de Crowd Canvas. Rames merkt in 2022 als de maatregelen weg zijn dat evenementen huiverig zijn geworden om mensen op een kluitje te hebben. En dat was nu juist het succes van de Crowd Canvas, met zoveel mogelijk mensen op één doek bezig te zijn. Het verbindende! Rames beseft dat het tijd is om zijn succes product te veranderen. Weliswaar nog steeds met dezelfde basisprincipe van gezamenlijk co-creëren en zo doet de Crowd Canvas- Comic Field de intrede.

Comic Field

Bij de Comic Field blijft het basisprincipe van de Crowd Canvas intact, samen creëren. Alleen in plaats van met z'n allen 1 doek beschilderen gebeurt het nu op losse canvassen die op ezels worden neergezet in een veld. De losse panelen zijn als het ware de kaders van een stripboek en vormen samen met elkaar één verhaal.

Ten laatste autonomie

Door het steeds werken in opdracht voor klanten beseft Rames dat hierdoor al zijn eigen tijd wordt opgesoupeerd door een ander. Hierdoor is er geen tijd over om volledig in de rol te stappen van kunstenaar. In 2022 doet zich daartoe de laatste verandering voor en Rames komt aan bij het eindstation van zijn kinds droom, autonoom kunstenaar worden. Eindelijk is daar de weg geopend voor zichzelf om alle ideeën te laten manifesteren. Hiervoor is het noodzakelijk om te stoppen met werken in opdracht, op enkele uitzonderingen na.

Revival Crowd Canvas 2023

Net als Rames denkt dat het doek definitief is gevallen voor de Crowd Canvas komen daar rond het eind van het jaar dan toch weer nieuwe aanvragen voor 2023. Diverse interesses vanuit het bedrijfsleven, met name vanuit de gedachte van teambuilding. Zeker voor bedrijven is de Crowd Canvas het ultieme middel om zichtbaar te maken hoe een bedrijf er inhoudelijk uitziet. Tot zijn eigen verrassing merkt Rames dat de Crowd Canvas de drukte van de evenementen even laat voor wat het is en een nieuw werkveld kiest, het bedrijfsleven. Daar waar binding en saamhorigheid belangrijker is dan ooit.

Missie

Als missie formuleert Rames: “de wereld is al kleurrijk, samenhangend en heel erg mooi! Hieraan kan ik niets veranderen, hoogstens een bescheiden bijdrage leveren”

Rames is zich volop aan het voorbereiden op de toekomst. Zijn laatste transformatie heeft hem gebracht bij zijn kern. En daarmee bij de liefde voor het kunstenaarswerk. Hij is daar waar hij altijd wilde zijn. En nieuwe prachtige nieuwe projecten hebben zich al aangediend. In zijn voorbereiding hierop gaat hij eerst op reis naar Zwitserland en Italië, het land van de allergrootste inspirator en kunstenaar aller tijden, Michelangelo! Door de autospeaker knalt de muziek van U2.